

Miljøtilladelse

§ 16 b miljøtilladelse af
fåreproduktionen på
Nitriskærvej 18, 6534 Agerskov

Meddelt den 17. september 2021

af

Haderslev Kommune

Baggrund og læsevejledning

Kim R. Kristensen, Nitriskærvej 18, 6534 Agerskov har ansøgt om § 16b miljøtilladelse efter husdyrbrugloven¹ for at kunne etablere fåreproduktionen på Nitriskærvej 18, 6534 Agerskov.

Med ændringen af lovgivningen i 2017 skal miljøtilladelser være baseret på antal kvadratmeter produktionsareal og dyretyper. Det maksimale antal dyr på produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

I de første tre afsnit af miljøtilladelsen kan læses selve afgørelsen (A), dernæst vilkårene, der skal overholdes netop for dette husdyrbrug (B), samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledning (C).

Derefter kommer detaljerne om det ansøgte projekt og kommunens vurderinger (D). I afsnit D og de følgende afsnit er der en teknisk gennemgang af det projekt, der søges om, efterfulgt af kommunens bemærkninger og vurderinger af virkningerne på miljøet. Relevante bilag til sagen ses til sidst i miljøtilladelsen.

Husdyrbruget har i forvejen ingen produktionstilladelse, der er udnyttet.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. - - LBK nr 520 af 01/05/2019

Registreringsblad

Husdyrbruget		Konsulent	
Bedrift Cvr	36904208	Konsulent Cvr	30719131
Husdyrbrugets navn	Kim R. Kristensen	Konsulent virksomhedsnavn	Landbrugsrådgivning Syd I/5
Beliggenhedsadresse	Nitriskærvej 18	Konsulentnavn	Rikke Kyhn
Postnummer	6534	Konsulentadresse	Rådhusstræde 2
By	Agerskov	Konsulentpostnummer	6240
Ansøger		Konsulentby	Løgumkloster
Ansøgers navn	Kim R. Kristensen	Konsulenttelefon	73742041
Ansøgeradresse	Nitriskærvej 18	Konsulent-email	rky@lrs.dk
Ansøgerpostnummer	6534	Ejendom	
Ansøgerby	Agerskov	Ejendomsnummer	5100022166
Ansøgetelefon	23393288	CHR numre	51332
Ansøger-email	nadja.roelsgaard@gmail.com	Matrikler på ejendomsnummer	
		Matrikel: 29 - Hyrup, Bevtoft	

Tilladelsen er udarbejdet af:

Haderslev Kommune

Landbrugsgruppen

Sagsbehandler: msh

Sagsnummer: 21/10952

KS: cahej

Kortmateriale: Haderslev Kommune / Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste.

Indholdfortegnelse

Baggrund og læsevejledning	1
Registreringsblad	2
Indholdfortegnelse	3
A. Afgørelse	5
Tilladt gødningsopbevaringsareal:	5
Andre anlæg	5
1) Baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse	6
2) Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	6
3) Samlet vurdering for afgørelsen	6
4) Lovgrundlag	6
5) Andre tilladelser og dispensationer	7
6) Udnyttelsesfrist	7
7) Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 40	7
B. Vilkår for husdyrbruget	8
Indretning og drift	8
Beliggenhed	8
Foderopbevaring	8
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning Der er ingen anlæg til opbevaring af husdyrgødning på anlægget	8
Miljøteknologi	9
Energi- og vandforbrug	9
Øvrige emissioner (lugt, støj, støv, lys og rystelser)	9
Til og frakørsel (Transport)	10
Reststoffer, affald og naturressourcer	10
BAT – Bedste tilgængelige teknik	11
Egenkontrol	11
C. Offentlighed og klagevejledning	12
D. Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger	14
1) Generelt	14
2) Staldanlæg - Produktionsarealer	14
3) Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav	16
4) Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	19
5) Husdyrgødning	20

6)	Foderopbevaring.....	21
7)	Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter.....	22
8)	Lugt	23
9)	Støjkluder og rystelser	24
10)	Støv.....	25
11)	Lys.....	25
12)	Fluer og skadedyr	26
13)	Transport, til- og frakørsler	26
14)	Affald.....	27
15)	Jord, grundvand, overfladevand.....	28
16)	Energi	29
17)	BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi	29
18)	Sammenfattende vurdering	29
E.	Bilag.....	30
	Bilag 1: Situationsplan	30
	Bilag 2: Byggeblad.....	31
	Bilag 3: Afløbsplan	33
	Bilag 4: Synlighed landskab	34
	Bilag 5: Naturvurdering	35

A. Afgørelse

Haderslev Kommune meddeler miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b på adressen Nitriskærvej 18, 6534 Agerskov, matrikel 29 – Hyrup, Bevtoft til etablering af fåreproduktion med de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige de nye anlæg.

Godkendte projekterede anlæg

- Stald 1. med en størrelse på 596 m² og med 425 m² produktionsareal til får og geder på dybstrøelse.
- Stald 2. med en størrelse på 596 m² og med 425 m² produktionsareal til får og geder på dybstrøelse.
- Plansilo med en størrelse på 191 m² til opbevaring af ensilage.

De tilladte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

Se en oversigt over staldene i situationsplanen bilag 1.

Tilladt gødningsopbevaringsareal:

- Der er ingen gødningsopbevaringsanlæg.

Andre anlæg

- Ny adgangsvej, se bilag 1

Figur 1: Situationsplan med stalde og plansilo m.v.

1) Baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse

Haderslev Kommune meddeler miljøtilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Haderslev Kommune vurderer at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikrer at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener. Det vurderes, at ansøgningen ikke er omfattet af krav om en miljøkonsekvensrapport.

Tilladelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 227265 version 4 og kommunens vurderinger i kapitel D. Af kapitel C fremgår proceduren for offentlighed og klagevejledning.

Der er indledningsvist blevet indsendt forslag med andre placeringer af staldene med en beliggenhed tættere på naboskel, og i samarbejde med Haderslev Kommune er der blevet fundet den mest hensynsfulde placering, der overholder afstandskravene til naboskel.

Historik

Idet der er tale om en nyetablering er der ingen 8-årsdrift og ingen nudrift.

Ansøgt drift

Haderslev Kommune har i 2021 modtaget en ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget på Nitriskærvej 18, 6534 Agerskov. Ansøger ønsker at etablere en fåreproduktion i to nye stalde.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Haderslev Kommune vurderer, at miljøtilladelse til at etablere fåreproduktionen i to nye stalde er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets drift i et område, der i kommuneplanen er udpeget som landbrugets erhvervsområde.

2) Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Vilkårene til drift og egenkontrol i kapitel B tager udgangspunkt i det ansøgte projekt og kommunens vurderinger i kapitel D.

3) Samlet vurdering for afgørelsen

Haderslev Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår kan meddeles miljøtilladelse til husdyrbruget.

På baggrund af de stillede vilkår i afsnit B og ansøgers beskrivelse og kommunens begrundelser i kapitel D er det Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier.
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

Det vurderes, at ansøgningen ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport.

4) Lovgrundlag

Det ansøgte er omfattet af husdyrbruglovens § 16b og forudsætter en tilladelse af det samlede husdyrbrug.

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256 af 29. december 2020, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

Husdyrbruget har en ammoniakfordampning på 714 kg NH₃-N og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16b. Husdyrbruget må ikke etableres, udvides eller ændres uden kommunens forudgående tilladelse. Haderslev Kommune er tilladelses- og tilsynsmyndighed.

5) Andre tilladelser og dispensationer

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Der skal derfor eventuelt søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Haderslev Kommune.

6) Udnyttelsesfrist

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses som fuldt udnyttet når byggeriet er færdigmeldt. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

7) Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 40

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 17. september 2029.

Martin Skovbo Hansen

Sagsbehandler

Haderslev Kommune

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøtilladelsen udnyttes.

Vilkårene til drift og egenkontrol tager udgangspunkt i det ansøgte projekt og kommunens vurderinger i kapitel D.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, som er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

1. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet husdyrgodkendelse.dk skema nr. 227265 version 4 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøtilladelsen.
2. Miljøtilladelsen skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøtilladelsen skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

3. Husdyrbrugets anlæg, stalde og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel 1, og placeret som vist på figur 1 og bilag 1 (situationsplan).

Tabel 1: Stalde, dyre- og gulvtyper samt produktionsarealer (PA) på ejendommen

Stalde og produktioner							% PA
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)	
Ansøgt drift							
Ny stald 1	599	Naturlig ventilation	3 m	(#419971) Får og geder. Dybstrøelse	0	425	71
Ny stald 2	594	Naturlig ventilation	3 m	(#419972) Får og geder. Dybstrøelse	0	425	71,5
Sum						850	100

4. Ved kommende landbrugstilsyn skal der foreligge en tegning over staldene, hvorpå det aktuelle produktionsareal er indtegnet.

Beliggenhed

5. Bygningerne Ny stald 1 og 2 samt plansilo skal opføres i materialer og farvevalg som ansøgt.

Foderopbevaring

6. Den nye plansilo på 191 m² til opbevaring af ensilage skal placeres som vist på figur 1 og bilag 1
7. Afløbsbrønde fra plansiloer skal friholdes for ensilage, sand og lignende, så ensilagesaft og overfladevand kan ledes frit til særskilt beholder.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der er ingen anlæg til opbevaring af husdyrgødning på anlægget.

8. Der må ikke transporteres husdyrgødning til eller fra ejendommen på lørdage samt søn- og helligdage.

Miljøteknologi Driftsvilkår

- Der stilles vilkår om at Miljøstyrelsens byggeblad "Løsdriftstalde med dybstrøelse uden fast bund og afløb for FÅR og GEDER til mælke- og kødproduktion (gr.nr. 95.03-04 af 24.7.1998) og "driftsvejledningen" heri til løsdriftstalde uden fast bund til får og geder til mælke- og kødproduktion følges i sin helhed. (bilag 2).

Energi- og vandforbrug Energiforbrug

- EL-, vandforbrug skal registreres en gang om året. EL-, vandforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
- Staldanlæggets vandinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende.

Øvrige emissioner (lugt, støj, støv, lys og rystelser) Lugt

- Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre.

Støj

- Bidraget fra landbruget på Nitriskærvej 18 til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

Tabel 2: Støjgrænser

Tidspunkt	Støjgrænser Det åbne land dB(A)	Støjgrænser Byzone dB(A)	Støjgrænser Samlet bebyggelse dB(A)	Reference tidsrum (Midlingstid)
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 13 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne /beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

- Der skal i nye stalde anvendes LED-belysning

15. Udendørs pladsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensorer, der sikrer, at lys kun er tændt i op til en halv time ad gangen eller så lang tid der arbejdes på pladserne udenfor bygningerne
16. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

Der stilles ingen vilkår til støv på grund af stor afstand til naboer.

Fluer og skadedyr

17. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.
18. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
<https://husdyrvejledning.mst.dk/media/206819/retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf>

Til og frakørsel (Transport)

19. Transport af husdyrgødning, dyr og foder til og fra ejendommen skal ske via indkørsel fra Nitriskærvej.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

20. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af tilskudsfoder m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til beholder skal straks opsamles.
21. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til beholder.
22. Sanitært spildevand afledes i selvstændigt rørsystem til trix-tank, se afløbsplanen i bilag 3.

Affald

23. Affald skal opbevares og håndteres som beskrevet i Haderslev Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. <https://www.haderslev.dk/service/raadgivning-og-regler-for-erhverv/erhvervsaffald-og-genbrug/saadan-haandterer-du-erhvervsaffald/>
24. Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opslugningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opslugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
25. Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som dagrenovation.

Olie og diesel

Da der ikke foregår tankning af nogen art på ejendommen, stilles der ingen vilkår.

Kemikalier og andre stoffer

26. Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til beholder skal straks opsamles.

Spildevand

27. Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Døde dyr

28. Døde dyr skal opbevares overdækket og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

BAT – Bedste tilgængelige teknik

Anlægget er ikke omfattet af krav til BAT, og der stilles ingen vilkår.

Egenkontrol

Egenkontrol generelt

29. Som led i at dokumentere egenkontrollen på bedriften skal kvitteringer for aflevering af farligt affald og ressourceforbrug opbevares i fem år og forevises Haderslev Kommune på forlangende.

C. Offentlighed og klagevejledning

Orientering af naboer om ansøgningen om miljøtilladelse

Matrikulære naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen om miljøtilladelse den 30. august 2021 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger. Ingen har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

Høring af parter om udkastet til miljøtilladelse

Udkast til miljøtilladelse blev den 30. august 2021 udsendt i partshøring.

Udkast til miljøtilladelse blev sendt til dem, som har anmodet herom, og sendt til naboer og andre berørte med oplysning om en frist på 14 dage til at kommentere udkastet (jf. husdyrbrugloven § 56 og forvaltningslovens § 19)

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på "nul" meter, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret.

Haderslev Kommune har ikke modtaget hørings svar i høringsperioden.

Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen er meddelt den 17. september 2021.

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på DMA.mst.dk den 17. september 2021.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Kim R. Kristensen, Nitriskærvej 18, 6534 Agerskov
e-mail: nadja.roelsgaard@gmail.com

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Rikke Kyhn, Landbrugsrådgivning Syd I/S
e-mail: rky@lrs.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dnhaderslev-sager@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3.sal, 1208 København K.
e-mail: info@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalafd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: Bent.Karlsson1@outlook.dk
- Lokalafd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune.

Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 15. oktober 2021.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune i klageportalen.

Haderslev Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter Kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 91 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

D. Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger

Ansøgers beskrivelse og kommunens vurdering danner grundlag for de vilkår, der meddeles miljøtilladelsen.

Ansøgers beskrivelse af forholdene fremgår af ansøgningen med supplerende oplysninger fra ansøger.

Kommunens vurderinger foretages på baggrund af Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

1) Generelt

Ansøgers beskrivelse:

Denne miljøansøgning indsendes for bedriften beliggende på adressen Nitriskærvej 18, 6534 Agerskov og der søges om tilladelse af husdyrhold efter stiplads modellen.

Der søges om opførelse af 2 nye haller, hvori der søges om et husdyrhold med får på dybstrøelse. Derudover søges om opførelse af plansilo til opbevaring af grovfoder til fårene.

Ejendommen har en tilladelse fra 2013, hvor der blev godkendt et fårehold og ammekøer samt opførelse af hal til dette dyrehold. Hallen er dog aldrig blevet opført og etablering af dyrehold på ejendommen betragtes derfor som nyt anlæg, og derfor ingen nu-drifts eller 8-års drift.

Ansøgningen er begrundet i behovet for tilpasning til fremtidige krav, og er erhvervsmæssig nødvendigt for at kunne opretholde en landbrugsbedrift med en forhåbning om fornuftig økonomi og drift.

Haderslev Kommunes vurdering

Denne miljøtilladelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Nitriskærvej 18, 6534 Agerskov.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde tilladelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det Kim R. Kristensen, Nitriskærvej 18, 6534 Agerskov, som er ansvarlig for driften.

For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at tilladelsen skal foreligge på ejendommen.

2) Staldanlæg - Produktionsarealer

Ansøgers beskrivelse:

Der søges om godkendelse af opførelse af 2 nye haller, hvori der indrettes produktions areal til får, dybstrøelse, og dertil ny plansilo til opbevaring af grovfoder til fårene.

Fårene skal være opstaldet heri i vinterperioden indtil læmninger er ovre (ca. 3 måneder), hvorefter de lukkes ud, og skal afgræsse på græs- og naturarealer.

Det samlede produktionsareal ved etableringen vil være på 850 kvadratmeter.

Den ansøgte produktion kommer kun til at omfatte produktionsarealer med dybstrøelse til får, og der søges om mulighed for at bygge efter byggeblad 95.03-0429062009 "Etablering af stalde uden fast bund og med dybstrøelse til får og geder til mælke- og kødproduktion". (byggebladet er vist i bilag 2).

Hver hal måler b:15,75 m x l: 37,8 m svarende til 596 kvm for hver lade. Kiphøjden på bygningerne bliver ca. 6 meter.

Figur 1: Anlæggets placering i forhold til skel til nabo og offentlig vej.

Haderslev Kommunes vurdering

Da der er tale om en nyetablering er der ingen nudrift og 8-årsdrift.

Miljøtilladelsen omfatter:

- Stald 1. med en størrelse på 596 m² og med 425 m² produktionsareal til får og geder på dybstrøelse.
- Stald 2. med en størrelse på 596 m² og med 425 m² produktionsareal til får og geder på dybstrøelse.
- Plansilo med en størrelse på 191 m² til opbevaring af ensilage.

Der er ingen gødningsopbevaringsanlæg på ejendommen.

Situationsplan med angivelse af placering af stalde og anlæg fremgår af bilag 1.

Produktionsarealernes placering i staldene fremgår ikke af ansøgningen, men kan maksimalt udgøre 72 % af staldens bruttoareal.

Af Miljøstyrelsens "Oversigt over byggeblade" fremgår byggebladet "Løsdriftsstalde med dybstrøelse uden fast bund og afløb for FÅR og GEDER til mælke- og kødproduktion (gr.nr. 95.03-04 af 24.7.1998). Ved at følge denne "driftsvejledning" i byggebladet er løsdriftsstalde uden fast bund til får og geder til mælke- og kødproduktion godkendt af Miljøstyrelsen, se byggebladet i sin helhed i bilag 2, og der stilles driftsvilkår herom.

Der stilles vilkår om, at dyretype, staldsystemer samt placering og størrelse af det nye staldanlæg og produktionsareal skal være som ansøgt.

Miljøtilladelsen er givet på grundlag af ansøgningens oplysninger.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Da der kan flyttes rundt på produktionsarealet i stalden, så længe det samlede produktionsareal på 850 m² ikke overstiger 72 % i de respektive stalde med et samlet produktionsareal på i alt 850 m², stilles der vilkår om, at der ved tilsyn skal foreligge en tegning over stalden, hvorpå det aktuelle produktionsareal er indtegnet.

Tegning af de to staldbygninger kan ses i bilag 1. Det ansøgte produktionsareal på i alt 850 m² fordelt på to stalde udgør maksimalt 72 % af staldbygningernes samlede bruttoareal på 1.193 m².

Tegningen kan indgå i Haderslev Kommunes miljøtilsyn med ejendommen.

3) Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav

Ansøgers beskrivelse:

Hallerne opføres så de ligger sydvest for nyere stuehus og ca. 10 meter vest for eksisterende driftsbygninger. Hallerne placeres ca. 20 meter fra offentlig vej. I samme forbindelse søges om etablering af ny indkørsel og vej, som skal lægges vinkelret på stuehus og dermed skal hallerne og plansilo lægges vinkelret med gavlender op mod ny driftsvej. Gavlender vender mod Syd og Nord

Anlægget er i øvrigt placeret, så afstandskrav til bl.a. byzone, bebyggelser, naboskel, vandløb, søer og veje er overholdt. Placeringen er dels begrundet i at bygningerne på dette sted, giver planmæssig og landskabeligt fornuft. Alternativ placering af bygninger er blevet vendt, og placeres de andet sted vil de blive mere synlig i landskabet eller give problemer med afstandskrav til naboskel.

Bygninger overholder alle afstandskrav.

Tabel 4: Faste afstandskrav i henhold lovgivningen.

Ansøger			Minimumskrav
Egen Beboelse - Beboelse på samme ejendom			15 m
Type	Navn	Afstand [m]	
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	59	
Driftsbygning	Ældre driftsbygning	23	
Staldbygning	Ny stald 2	40	
Off vej - Offentlig vej og privat fællesvej			15 m
Type	Navn	Afstand [m]	
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	39	
Driftsbygning	Ældre driftsbygning	73	
Staldbygning	Ny stald 1	20	
naboskel - Naboskel			30 m
Type	Navn	Afstand [m]	
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	50	
Driftsbygning	Ældre driftsbygning	45	
Staldbygning	Ny stald 2	39	
Off. vejskel - Offentlig vej og privat fællesvej			15 m
Type	Navn	Afstand [m]	
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	35	
Driftsbygning	Ældre driftsbygning	69	
Staldbygning	Ny stald 1	16	
Rørlagt vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm			15 m
Type	Navn	Afstand [m]	
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	50	
Driftsbygning	Ældre driftsbygning	50	
Staldbygning	Ny stald 2	41	

Nabo Hyrupvej 36 - Nabobeboelse			50 m
Type	Navn	Afstand [m]	
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	241	
Driftsbygning	Ældre driftsbygning	272	
Staldbygning	Ny stald 1	224	
ikke almen vand - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)			25 m
Type	Navn	Afstand [m]	
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	288	
Driftsbygning	Ældre driftsbygning	321	
Staldbygning	Ny stald 1	269	

Afstandskravet på 50 m til almene vandforsyningsanlæg og 25 m til levnedsmiddelvirksomhed er overholdt med en stor margin.

Figur 2: Oversigtskort med de nærmeste afstandsmarkører

Haderslev Kommunes vurdering

De fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 6 og § 8 gælder for både etableringer, udvidelser og ændringer. Afstandskravene i henhold til § 6 og § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug måles til kanten af de pågældende bygninger.

Der udvides med to nye stalde (haller) til får med et bruttoareal på ca. 600 m², hvoraf knapt 72 % anvendes som produktionsareal, svarende til i alt 850 m² ligeligt fordelt på to nye stalde.

Ejendommen er beliggende i landzone og uden for eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ejendommen ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Afstanden til disse områder er desuden større end kravet på mindst 50 m.

Nærmeste byzone er i Geestruplund i Agerskov godt 2 km syd for anlægget.

Nærmeste fremtidigt byzone i Haderslev Kommune er i Bevtoft ca. 6 km imod nordøst.

Nærmeste sommerhusområder er Arrild Ferieby mere end 10 km imod vest.

Nærmeste lokalplan (nr. 059-470, et erhvervsområde i Tønder Kommune) i landzone er beliggende ca. 275 syd for anlægget.

Nærmeste nabobeboelse er Hyrupvej 36 beliggende 224 m nordvest for staldene. Afstandskravet på 50 m overholdes.

De generelle afstandskrav i §§ 6 og 8 er overholdt.

Det vurderes desuden, at udvidelsen ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor skovbyggelinjen eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger.

4) Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Ansøgers beskrivelse:

Produktionsanlægget ligger i et område der i kommuneplanen er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde.

Ejendommen ligger ikke indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og er ej heller beliggende indenfor vej- og kirkebyggelinjer

Produktionsanlægget ligger udenfor områder der er udpeget som kulturlandskab, kirkelandskab, værdifuldt kystlandskab, værdifuldt landskab og uforstyrret landskab.

Der har været drøftet alternative placering af bygningerne. Hvis de 2 haller placeres på mark arealet øst for stuehus eller nord for, vil disse landskabsmæssigt blive meget synligt fra alle vinkler, og nærmest skæmme landskabet da de også vil ligge lidt på en højderyg.

Netop med dette for øje, har ansøger set på arealet i "trekanten" mellem stuehus, naboskel og asfaltvej, som ligger lavere end de øvrige. Og det har her været meget naturligt at placere dem hvor de eksisterende bygninger er placeret, dels så de ikke lægge længere ud mod vejen og dermed vil kunne synes skæmmende på landskabet.

Syd for anlægget, ca. 285 meter er udpeget et lokalplanlagt erhvervsområde.

Bedriftens bygninger består af et nyere stuehus samt 3 ældre driftsbygninger hvortil der er søgt om nedrivningstilladelse. De ældre driftsbygninger ligger syd for Stuehus.

Hvis bygningerne placeres tættere på Nitriskær vej, således at de 30 meter afstandskrav kan overholdes, vil bygninger syne mere markant i omgivelserne, særligt for forbi passerende ved både Nitriskærvej og Hyrupvej.

Indkørsel går indtil driftsbygninger og derefter om til det nyere stuehus hvor der er etableret en ny gårdsplads. En øvrig faktor er det sikkerhedsmæssige, hvor det ikke er optimalt at få tung trafik igennem gårdsplads, så placering syd for vil være optimal.

Hver lade måler b:15,75 m x l: 37,8 m svarende til 596 kvm for hver lade. Kiphøjden på bygningerne bliver ca. 6 meter.

Laderne udføres med stålspær, taghældning 20 grader. Det forventes, at gavlene op mod stuehuset bliver muret op i ca. 2,20 meter. På resten opsættes stålplader i antracit. Taget udføres i sort eternit.

Der monteres skydeporte i de gavle, der vender væk fra stuehuset.

I de gavle, der vender op mod stuehuset, monteres el porte. Der bliver også en dør ind til laden fra den galvende.

Mellem hallerne opføres en plansilo, hvori ensilage/grovfoder til fårene kan opbevares miljømæssigt forsvarligt og i god afstand til, hvor den skal anvendes. Plansiloen placeres i sammenhæng med de øvrige driftsbygninger og placeres så den ligger skjult fra vejen, samtidigt med at den ligger i nærheden af de bygninger, hvor foderet skal anvendes i.es.

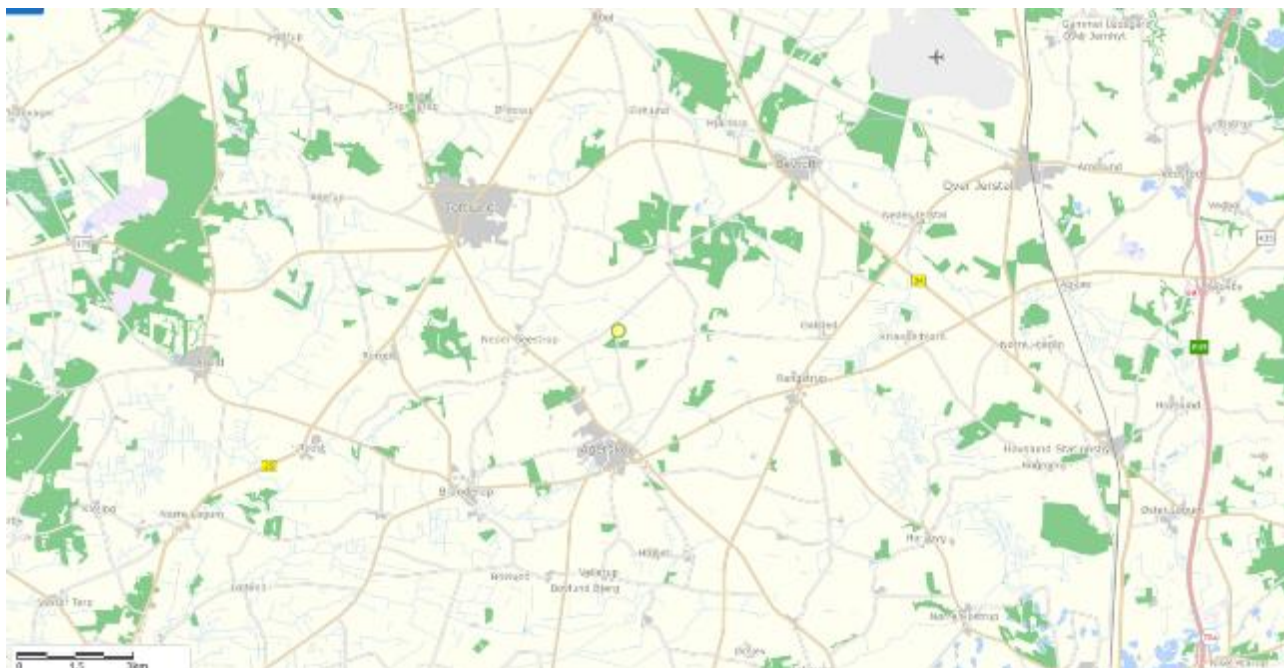
Plansiloen bliver ca. 5 meter bred (indvendigt mål) og 30 meter lang. Sidehøjden på elementer bliver 1,2 meter. Plansiloen er lukket i den nordlige ende. Afstanden til naboskel bliver ca. 40 m.

Hele driftsanlægget vil blive placeret samlet. Syd for ejendommen løber et naboskel, hvori der er beplantning dette vil blive bevaret. Der er ved nuværende bygninger mindre klynger af træer ud mod vejen (vest) og der er etableret nyt flerrækket hegn nord for stuehus. Ved opførsel af de nye haller vil beplantning for så vidt muligt bibeholdt.

Dermed er bygningernes placering valgt både i forhold til det landskabelige, planmæssige og af sikkerhedsmæssige årsager.

Haderslev Kommunes vurdering

Anlægget er beliggende syd for Toftlund og nord for Agerskov.

Figur 3: Anlægget på Nitriskærvej 18 (gul prik) beliggende imellem Toftlund og Agerskov.

Anlægget ligger vest for israndlinjen fra sidste istid og på nordsiden af Toftlund bakkeø.

Landskabet består af mindre skovområder, overdrevsarealer (Hyrup Hede), dyrkede marker, samt spredt beliggende gårde. De to tilløb til Fiskbæk løber nord og syd for.

Ejendommen ligger i landzone og udenfor lokalplanlagte eller kommuneplanlagte områder.

Ejendommen ligger alene i områdeudpegningen i Kommuneplanen 2017 i Særligt værdifulde landbrugsområder.

Ejendommen ligger alene i områdeudpegningen i Kommuneplanen 2021 "Stordriftsflade"

Anlægget er beliggende i Område med Drikkevandsinteresser.

Ejendommen ligger ikke indenfor kommuneplanens (KP17) udpegede Bevaringsværdige landskaber (KP17) eller Større uforstyrrede landskaber (KP17).

Arealet, hvor de nye bygninger skal opføres, skråner mod sydvest, hvilket betyder at bygningerne overvejende kan ses fra Hyrupvej, men ellers vil bygningerne ikke ændre oplevelsen af området; se synlighedsberegningen i bilag 4.

5) Husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Fremtidigt drift er med gødningsproduktion fra får som hovedsageligt er opstaldet i vintermånederne på dybstrøelse. Dybstrøelse opbevares i staldene indtil det køres direkte ud eller kan lægges i markstak.

Oplag af kompost i marken sker i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, med hensyn til placering og overdækning, og der føres journal/logbog

Haderslev Kommunes vurdering

Ifølge § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Dog skal der være minimum 6 måneders kapacitet.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16b miljøtilladelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Med baggrund i normtal 2020 fra Aarhus Universitet produceres der med de forventede ca. 500 moderfår i alt 2,32 t gødning per får årligt, fordelt på 1,61 t på afgræsning og 0,71 t på stald, i alt ca. 355 t gødning afsat i staldene årligt.

Ifølge "driftsvejledningen" som den fremgår i sin helhed af byggebladet (bilag 2) skal der i diegivnings- og malkeperioden tilføres imellem 0,8 – 1,6 kg halm per dyr per dag". I normtallene 2020 er forudsat ca. 150 dage på stald, hvilket som en overslagsberegning afstedkommer yderligere imellem ca. 60 t til 120 t halm, således kan der forventes en samlet mængde i størrelsesordenen ca. 475 t dybstrøelse årligt.

Og videre i driftsvejledningen (bilag 2): "Som hovedregel skal den daglige anvendelse af strøelse sikre en tør, ren og varm overflade for dyrene på dybstrøelsen."

"Fjernelse af gødningsmåtten foregår normalt kun en gang om året, når dyrene er ude, og en ny gødningsmätte bør etableres efter høst, mens lufttemperaturen endnu er høj.

Ifølge "driftsvejledningen" (bilag 2) skal gødningsmåtten etableres således: "Før hvilearealet tages i brug, udlægges et lag halm i 0,2 m tykkelse svarende til et stempelslag af en bigballe eller et tilsvarende lag halm i tykkelse og fasthed. Halmen, som anvendes, skal være tør og af en god kvalitet."

Jævnfør den generelle lovgivning i Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal også produktionsarealer med dyr på dybstrøelse sædvanligvis være etableret med støbt og en for næringsstoffer uigennemtrængelig fast bund med afløb. Byggebladet her (bilag 2) er en undtagelse fra den generelle lovgivning; Og for at sikre uønsket miljøpåvirkning med næringsstoffer fra husdyrgødningen stilles der vilkår om at "driftsvejledningen" i Miljøstyrelsens byggeblad "Løsdriftsstalder med dybstrøelse uden fast bund og afløb for FÅR og GEDER til mælke- og kødproduktion (gr.nr. 95.03-04 af 24.7.1998) og driftsvejledningen heri følges i sin helhed.

Da regnvand på de befæstede arealer i den ansøgte ny plansilo på ca. 191 m² (6 m x 32 m) opsamles i beholder kan forventes en mængde restvand i størrelsesordenen 191 m² x 0,916 m³ regnvand årligt = ca. 175 m³ restvand til udsprinkling fra plansiloen.

Ifølge DMI kan der i fremtiden forventes mere nedbør, efterhånden som klimaet bliver varmere, og nedbøren falder særligt om vinteren. Der kan forventes mere regn, flere stormfloder og flere kraftige skybrud; Og det kan ikke undgås, at markerne bliver vådere og oversvømmede, så der ikke altid kan køres på markerne og udbringes husdyrgødning som hidtil forventet.

Haderslev kommune vurderer sammenfattende, at husdyrbruget kan drives som beskrevet. Det forudsættes, at "driftsvejledningen" i Miljøstyrelsens byggeblad "Løsdriftsstalder med dybstrøelse uden fast bund og afløb for FÅR og GEDER til mælke- og kødproduktion (gr.nr. 95.03-04 af 24.7.1998) og driftsvejledningen heri følges i sin helhed.

6) Foderopbevaring

Ansøgers beskrivelse

Mellem hallerne opføres en plansilo, hvor i ensilage/grovfoder til fårene kan opbevares miljømæssigt forsvarligt og i god afstand til hvor der skal anvendes.

Plansiloen bliver ca. 5 meter bred (indvendigt mål) og 30 meter lang. Sidehøjden på elementer bliver 1,2 meter. Plansiloen er lukket i den nordlige ende.

Plansiloen placeres i sammenhæng med de øvrige driftsbygninger og placeres så den ligger skjult fra vejen, samtidigt med at den ligger i nærheden af de bygninger, hvor foderet skal anvendes i.

Hø og halm opbevares i mindre oplag i bygningerne og vil ellers stå overdækket udenfor. Derudover anvendes mineraler som opbevares i sække i den ene hal.

Stalde bliver strøet med minilæsser/manuelt, foder, halm og wrap køres også ind med maskineri. Dette foregår dog i dagtimerne og er hovedsageligt i vintermånederne når dyrene er på stald.

Haderslev Kommunes vurdering

Grovfoder opbevares i plansiloen på 191 m² imellem de to nye stalde, som det fremgår af bilag 1 med situationsplanen.

Der stilles vilkår om plansiloens maksimale størrelse og afløbsforhold.

7) Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter

Ansøgers beskrivelse

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	714,0	0,0	714,0
Nudrift	0,0	0,0	0,0
8 års-drift	0,0	0,0	0,0

Tabel 6: Oversigt over merdeposition og totaldeposition i kg NH₃-N/ha/år

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8 års drift	Nudrift:	
Kat 1 natur	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Kat 2 overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose øst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Mose nord	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1
Hede Nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Haderslev Kommunes vurdering

I Bilag 5 har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af ejendommen kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Naturvurdering - Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Nitriskærvej 18.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.
- Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

8) Lugt

Ansøgers beskrivelse

Husdyrproduktion kan give anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser.

Lugt stammer primært fra staldene og overflader. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Dybstrøelse fra staldene udtages mindst 1 gang årligt.

Det fremgår af lugtgener beregninger i ansøgningen, at lugtgeneafstanden til omkringliggende boliger, bebyggelser og byzoner er overholdt

Haderslev Kommunes vurdering

Lugten fra staldene er på baggrund af ansøgningen beregnet til i alt 5.865 OU/s.

I ansøgningsystemet er beregnet en teoretisk geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone, enkelt beboelse, og samlet bebyggelse i landzone.

Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden (korrigeret geneafstand) er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de 3 beboelsestyper, for at lugt-genekriteriet ikke overskrides.

I tabel 7 ses de beregnede lugtgeneafstande, samt den vægtede gennemsnitsafstand fra staldene til naboer for produktionen til de tre typer af naboer.

Genekriterier for lugt til alle typer af naboer er overholdt.

Tabel 7: Beregnet lugt-geneafstand og fysisk vægtet gennemsnitsafstand til naboer

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hyrupvej 36	0	NY	0*	0*	254,6	Ja
 Byggebjerg 22	0	NY	30,9	27,8	2794,2	Ja
 Geestrup, Agerskov	0	NY	48,3	45,9	2036,6	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Geneafstanden til nærmeste nabo i Hyrupvej 36 beregnes til "nul" og den fysiske vægtede gennemsnitsafstand til staldene beregnes til små 255 m. Den beregnede lugtgeneafstand på "nul" skyldes, at lugt-emissionen er for lav til at modellerne bag beregningen af lugtspredningen kan anvendes. Der er naturligvis en reel lugt fra produktionen, men Haderslev Kommune vurderer at generne i praksis er uden betydning og genekriteriet er overholdt.

Geneafstanden til nærmeste nabo i samlet bebyggelse i landzone beregnes til knapt 29 m og den fysiske afstand til anlægget er mere end 2,7 km.

Geneafstanden til byzone i dels Agerskov beregnes til små 46 m og den fysiske afstand til anlægget er også her større end 2 km.

Afskæringskriteriet for lugt til alle naboer er således overholdt.

Ejendommens placering i forhold til nærmeste enkeltliggende nabo uden landbrugspligt fremgår af nedenstående figur. Afstanden til samlet bebyggelse og til byzone er meget langt væk og er vurderet ikke relevant at vise.

Figur 4: Afstand til nærmeste nabo

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Der stilles desuden vilkår om, at der ikke må være væsentlige lugtgener, dvs. gener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen.

g) Støjkilder og rystelser

Ansøgers beskrivelse

Der vil kunne forekomme støj fra dyrene og maskiner der anvendes i driften. Bedriften ligger langt fra naboer, og støjniveauet vil være minimalt og vurderes ikke at være til gene for naboer.

Stalde bliver strøet med minilæsser/manuelt, foder, halm og wrap køres også ind med maskineri. Dette foregår dog i dagtimerne og er hovedsageligt i vintermånederne når dyrene er på stald.

Ud over ovennævnte vil det være begrænset, hvor meget støj, der kommer fra produktionen, og hovedparten vil være i forbindelse med fodring, strøning og flytning af dyr.

Der vil således kunne forekomme støj når dyrene skal transporteres ud til afgrænsningsarealer og ved rengøring af staldene.

Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer.

Umiddelbart forventes det, at miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes. Ansøger vurderer på den baggrund at der ikke er behov for at foretage støjreducerende tiltag.

Haderslev Kommunes vurdering

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Støj fra intern transport indgår også i vurderingen.

Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Det bemærkes, at støj fra brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Der er i ansøgningen ikke oplyst, at der er udendørs kompressorer eller andre forhold på ejendommen, der kan give anledning til rystelser ved naboer. Haderslev Kommune vurderer derfor, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

10) Støv

Ansøgers beskrivelse

Der kan forekomme støvgener ved fodring, strøning samt ved transport af foder, dyr og gødning til og fra ejendommen på grusveje.

Foderhåndtering forventes ikke at være forbundet med væsentlige støvgener, da det er minimalt og sker inde i bygningerne.

Der vil dog kunne forekomme støvgener i tørre perioder ved kørsel på grusvej. Kørsel på vejen er især koncentreret i de perioder, hvor der bliver transporteret dyr samt stråfoder og strøelse bliver kørt ind og når der udtages husdyrgødning.

Haderslev Kommunes vurdering

En væsentlig kilde til eventuelle støvgener kan være håndtering af hø og halm, indlæsning af foder, samt kørsel på grusbelagt plads og veje.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

På grund af den store afstand, mere end 200 m til nærmeste nabo stilles der ingen vilkår.

11) Lys

Ansøgers beskrivelse

Der tændes lys i stalde ved behov, dvs. ved tilsyn med dyrene og strøning og fodring.

Udenfor bygningen er der enkelte steder små lamper på facader. Disse anvendes dog kun som orienteringslys og har ikke stor rækkevidde.

Der er vågelys i stalden om natten af hensyn til dyrevelfærden i den periode færene er på stald. Herudover tændes kun lys ved behov – ved fodring og tilsyn. Der anvendes led-belysning.

Der monteres bevægelsescensorer på de udendørs lamper.

Haderslev Kommunes vurdering

Udenfor bygningen er der enkelte steder små lamper på facader. Disse anvendes dog kun som orienteringslys og har ikke stor rækkevidde, så lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer.

Der stilles vilkår om, at lys ikke må være til væsentlig gene.

12) Fluer og skadedyr

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbruget kan i øvrigt give anledning til gener som støj, støv, fluer, skadedyr, lys og affald.

Der foretages som minimum skadedyrsforebyggelse og bekæmpelse efter statens og kommunens retningslinjer.

God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

Ansøger gør brug af den kommunale ordning i forbindelse med rottebekæmpelse, så de tilkaldes ved behov.

Dertil tilstræbes at der på bedriften holdes rent og ryddeligt, så tilhold af skadedyr (rotter osv.) minimeres.

Haderslev Kommunes vurdering

Det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi. [retningslinier-for-fluebekampelse.pdf \(mst.dk\)](#)

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

13) Transport, til- og frakørsler

Ansøgers beskrivelse

Transporter foregår via indkørslen ved Nitriskærvej.

Indtil ejendommene er der en indkørsel, der dog forgrener sig ud til driftsbygninger og indtil stuehus.

I samme forbindelse søges om at etablere ny indkørsel ind til driftsbygning, så den kommer lidt ned hvor oversigtsforhold er lidt bedre. Vejen placeres så den ligger vinkelret på stuehus og vinkelret på driftsbygninger.

De væsentligste transportter som er med større maskiner (lastbiler og traktorer) er til og frakørsel af dyr, strøelse og stråfoder, samt ved udbringning af husdyrgødning.

Det forventes at antallet af transportter ind til bedriften stiger lidt i forbindelse med fremtidig drift.

Det estimeres at der vil være omkring 50 transportter årligt i forbindelse med husdyrholdet.

Transportter der forestår af ejer og foregår hovedsagligt i dagtimer.

Der vil i fremtidig drift komme flere transportter, dels grundet dyr der opholder sig i anlægget.

Type af transport til og fra ejendommen:	Antal transport pr. år
Dyr til og fra ejendommen	28
Indkørsel af foder	10-15
Indkørsel af halm til strøelse	3-4
Kørsel med gødning (møg)	15-20
Afhentning af affald	1 gang i måneden

Tunge transporter foregår hovedsageligt i dagtimerne, om end sæsonbetonet markarbejde kan forekomme i nattetimer.

Haderslev Kommunes vurdering

Der er indkørsel til ejendommen fra Nitriskærvej.

Der ændres på ejendommens til- og frakørselsforhold, idet der etableres en ny indkørsel til ejendommen ca. 70 m syd for den eksisterende indkørsel fra Nitriskærvej. Den eksisterende indkørsel nedlægges.

Antallet af transporter vil i størrelsesordenen ca. 50 transporter.

Trafik og transport af gods på offentlig vej reguleres af færdselsloven og der stilles ingen vilkår.

Ved vurdering af, om der forekommer gener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

14) Affald

Ansøgers beskrivelse

Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald vil blive bortskaffet efter gældende regler.

Det tilstræbes at opbevare og bortskaffe affald så det sikrer mindst mulig belastning af miljøet.

Der laves en container aftale – med afhentning af affald ca. en gang pr 14 dags. Denne vil også stå i forbindelse med driftsbygninger.

Opbevaringen sker således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet bortskaffes efter gældende bestemmelser, herunder enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

Døde dyr, hvis de forekommer (er sjældent) lægges ud ved siden af bygningen. De overdækkes, og lægges ud aftenen før afhentning, som er den efterfølgende dag. Stedet ligger et godt stykke fra off. Vej og er skjult af beplantning, så der ikke er direkte syn på døde dyr.

Afhentning sker efter behov og med dags varsel. Døde dyr afhentes af DAKA. Antal døde dyr er ca. 1 pr måned.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Haderslev Kommunes REGULATIV FOR ERHVERVSAFFALD. <https://www.haderslev.dk/service/raadgivning-og-regler-for-erhverv/erhvervsaffald-og-genbrug/saadan-haandterer-du-erhvervsaffald/>

Affald sorteres og afhændes til godkendte modtagere.

Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet.

Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside.

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier, se mere på <https://www.haderslev.dk/service/raadgivning-og-regler-for-erhverv/erhvervsaffald-og-genbrug/farlig-affald/>

Vi henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører, til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af vilkåret om vask af maskiner, der står under afsnittet Jord, grundvand og overfladevand.

Der stilles vilkår til at døde dyr opbevares under en kadaverkappe og hævet over jorden ved at lægge dem på spalter, så lugt og sygdomsspredning så vidt muligt undgås.

15) Jord, grundvand, overfladevand

Ansøgers beskrivelse

Jord

Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald vil blive bortskaffet efter gældende regler

Olietanke

Der bliver ikke opsat dieseltank, da forbruget er lavt. Brændstof afhentes ved kørsel til tank evt. i Agerskov.

Vandforbrug

Husdyrbruget forsynes med vand fra offentligt vandværk. Vandforbrug forventes at stige, idet der vil blive opstaldet husdyr ind i produktionsanlægget. Dog afhænger det af antallet af dyr i anlægget, samt evt. vejr-situationer. Dyrene forventes at være opstaldet i anlægget i ca. 3 måneder – og vandforbruget er ca. 90 kbm.

Spildevand

Der vil i den ene hal blive opført toilet, som dog kobles på eksisterende kloak. Da mængden af spildevand i eksisterende brønd øges, indsendes der særskilt ansøgning om spildevandstilladelse.

Eventuel vask af sprøjteudstyr til pesticider skal følge reglerne for påfyldning og vask i den gældende lovgivning.

Der søges om udledning af tagvand til vejgrøft og videre til vandløb. Der indsendes særskilt ansøgning om udledning. Se vedlagte afløbsplan for rørføring.

Der søges om at overfladevand opsamlet fra plansilo kan udsprinkles på nærliggende arealer. Der etableres en brønd til opsamling af overfladevand, så regler for dette overholdes.

Den præcise størrelse af brønd angives senere i samråd med vores konsulent.

Der vedlægges afløbsplan, hvoraf fremgår placering af brønd samt rørføring.

Haderslev Kommunes vurdering

Jord

Opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1257/2019).

Da der ikke er eksisterende tanke, eller ansøges om opstilling af nye olie eller dieseltanke, stilles der ingen vilkår.

Der stilles vilkår om absorptionsmateriale ved spild. Med dette vilkår reduceres risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

Vand

Det forventede vandforbrug er ca. 90 m³ årligt. Vandforbruget registreres, og evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der stilles vilkår til registreringen af forbruget under egenkontrol og udarbejdelse af handleplan ved forøget forbrug.

Spildevand

Da mængden af sanitært spildevand afledes til eksisterende brønd og mængden dermed øges, skal der indsendes særskilt ansøgning om spildevandstilladelse.

Overfladevand fra plansilo vil som restvand bliver ledt til opsamlingsbrønd og udsprinklet på nærliggende arealer. Det følger af husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 5, at opsamlingsbrønden skal have en størrelse, så udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse om anvendelse af gødning og til, at udnyttelsen af næringsstofferne i restvandet opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning. Der skal ikke søges om tilladelse til udsprinkling af restvand. Udsprinkling af restvand er underlagt husdyrgødningsbekendtgørelsens regler

Da der opføres nye bygninger, medfører det at der skal meddeles ny spildevandstilladelse til overfladevandsafledning. Udledningstilladelse søges via byg og miljø: Byg og Miljø (bygogmiljoe.dk)

Der er stillet vilkår om vask af andre maskiner, hvis vaskevandet indeholder gødning, foderrester eller lignende.

Afløbsplan fremgår af bilag 3.

16) Energi

Ansøgers beskrivelse

Energiforbrug forventes også at stige som følge af husdyr opstaldes på ejendommen. Energiforbrug består primært af strøm til lys og el-hegn. Det forventes at forbruget af El er ca. 180 kWh. Det tilstræbes at der opsættes lyskilder med god energimærkning.

Haderslev Kommunes vurdering

Det forventede elbrug er ca. ca. 180 kWh årligt og el-forbruget registreres årligt.

Der stilles vilkår til registreringen af forbruget under egenkontrol og udarbejdelse af handleplan ved forøget forbrug.

17) BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi

Haderslev Kommunes vurdering

Hvis husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal kommunen fastsætte vilkår, der sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik BAT.

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er mindre end 750 kg NH₃-N/år, idet ammoniakemissionen er på 714 NH₃-N/år.

Idet ammoniakemissionen er lavere end 750 kg NH₃-N/år, er der ikke krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission.

Der er derfor ikke krav om, at husdyrbruget skal overholde et maksimalt BAT-niveau for ammoniakemission, og heller ikke om andre parametre med baggrund i BAT.

Der stilles derfor ikke vilkår vedrørende BAT udover fastholdelse af det ansøgte.

18) Sammenfattende vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår, kan meddeles miljøtilladelse til husdyrbruget.

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

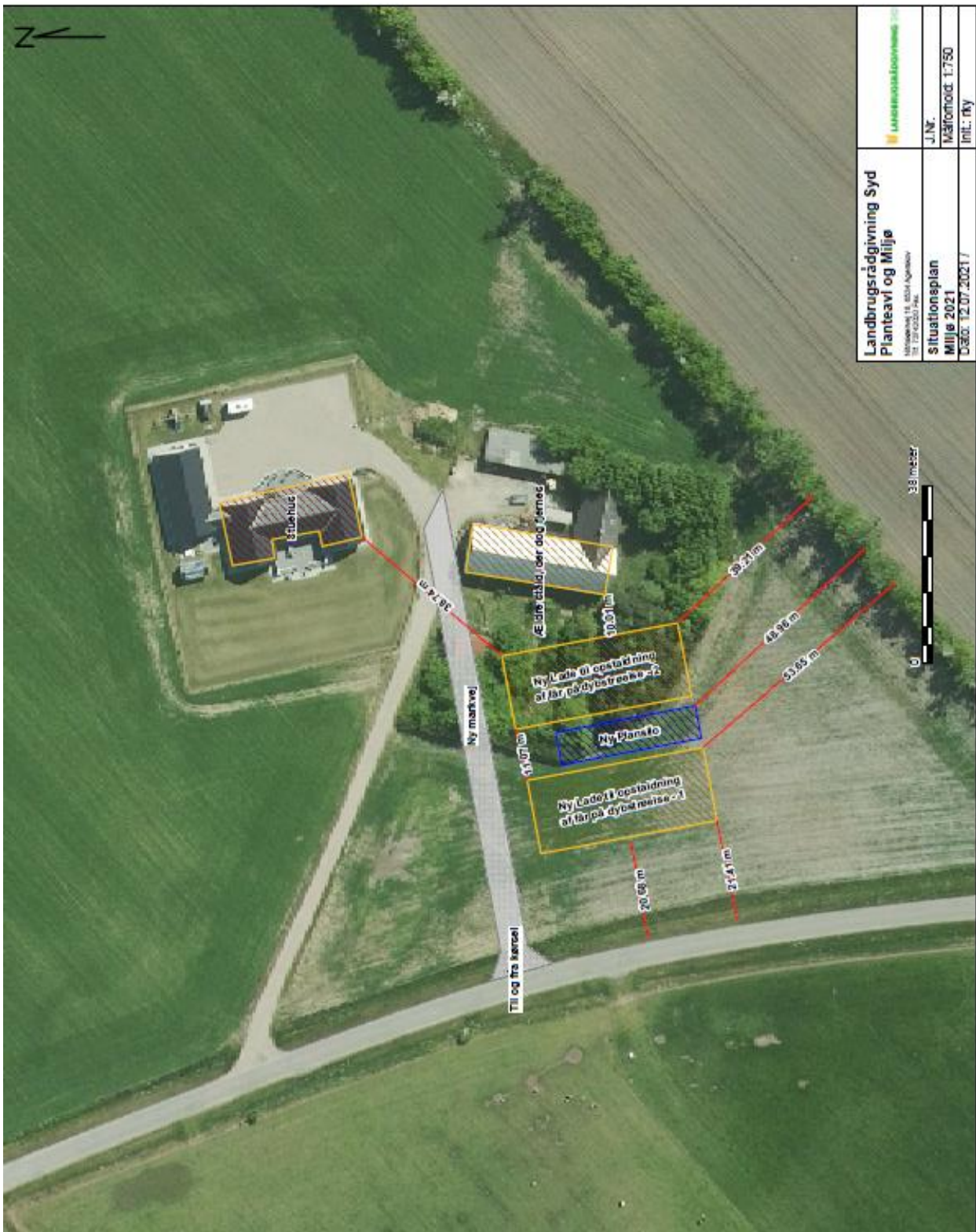
- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Det vurderes at ansøgningen ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport.

E. Bilag

Bilag 1: Situationsplan

<p>Landbrugsrådgivning Syd Planteavl og Miljø</p>	<p>L.Nr. 168/160101-1.750</p>
	<p>Init.: rky</p>
<p>Landbrugsrådgivning Syd Planteavl og Miljø</p>	<p>Situationsplan Miljø 2021</p>
<p>18.03.2021, 11.03.2021, 12.07.2021, 19.08.2021, 19.08.2021, 19.08.2021</p>	<p>Dato: 12.07.2021/7</p>

Landbrugets Byggeblade

Bygninger • Teknik • Miljø

Love og vedtægter

Love og vedtægter vedr. miljø

Etablering af stalde uden fast bund og med dybstrøelse til får og geder til mælke- og kødproduktion.

Arkivnr.	095.03-04
Udgivet	September 1998
Revideret	29.06.2009
Side	1 af 2

Driftsvejledning godkendt af Miljøstyrelsen, jf. § 35 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12/2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv.

Etablering og funktion af gødningsmatten

Før hvilearealet tages i brug, udlægges et lag halm i 0,2 m tykkelse svarende til et stempelslag af en bigballe eller et tilsvarende lag halm i tykkelse og fasthed. Halmen, som anvendes, skal være tør og af en god kvalitet.

Den faste gødning og aje, der falder på gødningsmatten, absorberes i halmen. Temperaturen i gødningsmatten når hurtigt op på 25-35 °C, hvilket er med til, at halm og gødning efterhånden omsættes. Den kompostlignende dybstrøelse skal have et tørstofindhold på over 30 %.

Får og geder udskiller gødningen jævnt i hele dybstrøelsesmatten, og tørstofindholdet i gødningen er på 35-40 %. Derfor påvirker den udskilte gødningsmængde ikke halmforbruget.

Dyrene udskiller 1,75 kg urin pr. kg optaget fodertørstof, og urinen har et tørstofindhold på ca. 5 %. For drægtige får/geder vil urinudskillelsen være ca. 1,2 kg pr. dag. For diegivende/malkende får/geder vil urinudskillelsen være maksimalt 4 kg pr. dag afhængig af antal kid/lam og af mælkeydelsen. 1 kg strøhalm vil kunne opsuge ca. 2,5 kg urin.

For at gødningsmattens tørstofindhold hele tiden er over 30 %, kræves der i drægtighedsperioden en tilførsel på 0,6 kg tørt halm pr. dyr pr. dag og i diegivnings/malkeperioden 0,8-1,6 kg halm pr. dyr pr. dag.

Som hovedregel skal den daglige anvendelse af strøelse sikre en tør, ren og varm overflade for dyrene på dybstrøelsen.

Fjernelse af gødningsmatten foregår normalt kun en gang om året, når dyrene er ude, og en ny gødningsmatte bør etableres efter høst, mens lufttemperaturen endnu er høj.

Arealkrav og strøning

Dybstrøelsesområdet skal svare til 1-1,5 m² pr. får/ged inklusive lam/kid for konventionel drift, samt 2,1 m² pr. får/ged inklusive lam/kid for økologisk drift. Der skal dagligt strøs med 0,6-1,6 kg halm af god tør kvalitet, afhængig af dyrenes størrelse, og om de er diegivende. Urinudskillelsen er afhængig af dyrenes optagelse af fodertørstof. Diegivende/malkende dyr udskiller mest urin og kræver derfor mest strøelse.

Fodring og vanding

Normale fodermidler som halm, hø, ensilage, korn og kraftfoder må anvendes. Derimod må roer, melasse, roeaaffald og lignende våde fodermidler kun anvendes med maksimum 25 % af den samlede tildelte fodermængde beregnet på tørstofbasis. Drikkevandssystemet skal indrettes, så vandspild i gødningsmatten forhindres/undgås.

Godkendelse

Ved at følge ovenstående "Driftsvejledning" er løsdriftstalder uden fast bund til får og geder til mælke- og kødproduktion godkendt af Miljøstyrelsen, jf. § 35 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12/2006, og er ikke omfattet af bestemmelsen i § 4 i denne bekendtgørelse.

Dansk Landbrugsrådgivning
Landscentret | Plan & Miljø

Udkaaersvej 15, 8200 Århus N - Tlf. 87 40 50 00 - www.landscentret.dk

Giver ovenstående foranstaltning anledning til ikke uvæsentlige gener og forurening, kan kommunalbestyrelsen meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger inden for en bestemt tid.

Tilbagekaldelse

Byggebladet kan tilbagekaldes på et vilkårligt tidspunkt. Tilbagekaldelse sker ved, at Byggebladet annulleres, og dette meddeles til kommuner og landbrugets bygningskonsulenter.

Såfremt et Byggeblad annulleres, skal anlæg etableret i overensstemmelse med Byggebladet herefter og inden for en tilbagekaldelsesskrivelse nærmere fastsat tidsfrist indrettes i overensstemmelse med de gældende regler.

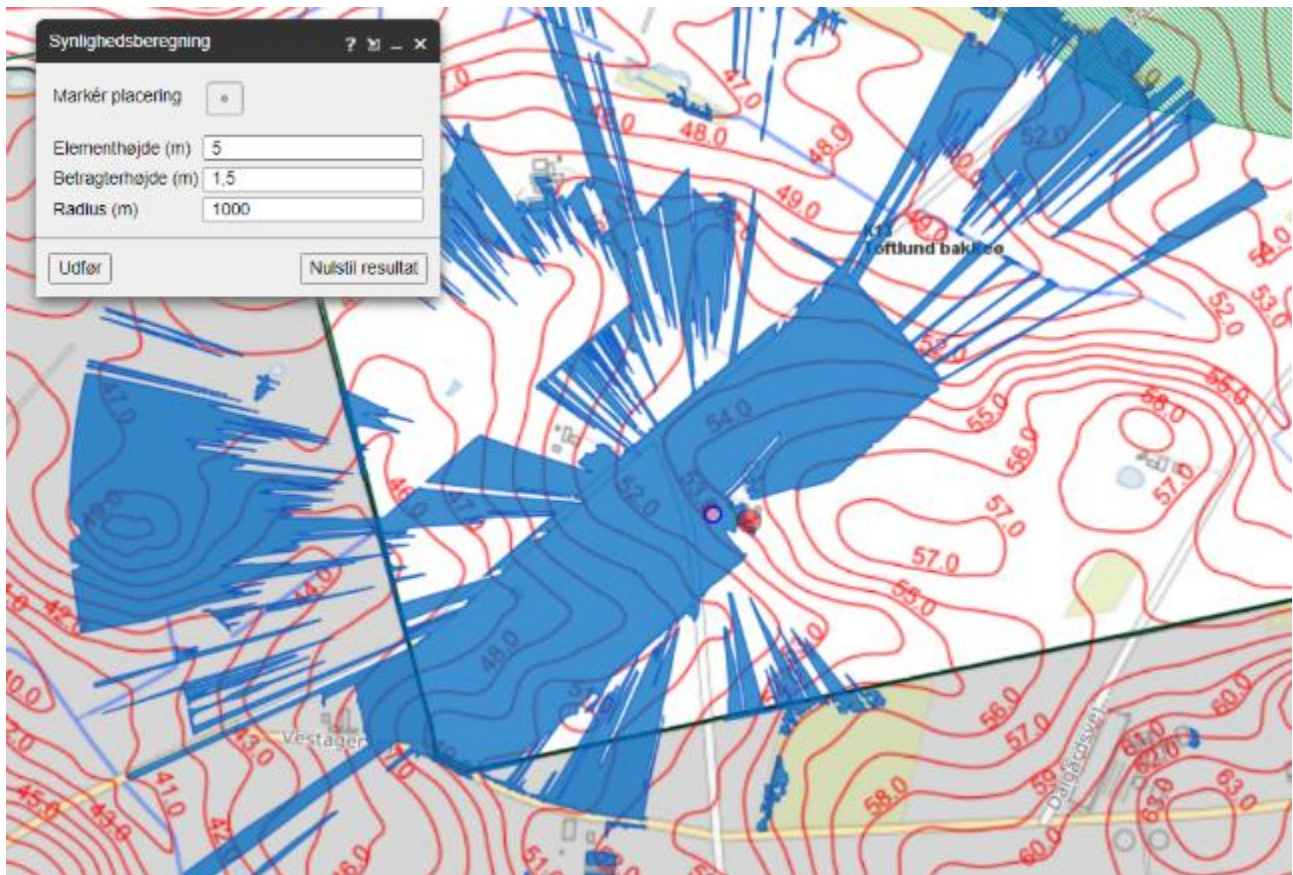
Henvisninger

- [Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006.](#)

Bilag 3: Afløbsplan

Bilag 4: Synlighed landskab

Bilag 5: Naturvurdering

Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Nitriskærvej 18.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.
- Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

Ansøgers tekst mht. natur

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i							
Samlet emission: 714,0 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (8 års-drift): 714,0 (kg NH ₃ -N/år)			Meremission (nudrift): 714,0 (kg NH ₃ -N/år)		
Oversigt af naturpunkter ? i							
Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8. års drift	Nudrift:	
Kat 1 natur	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Kat 2 overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose øst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Mose nord	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1
Hede Nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Naturbeskyttelse

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Disse kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk levested på eller omkring husdyrbruget. I forbindelse med miljøvurderingen af husdyrbruget skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Da udvidelse sker i tilknytning til eksisterende bygninger /der hvor der nuværende er bygninger på bedriften, forventes det ikke at udvidelsen vil have negativ indflydelse på arterne selv eller deres yngle- eller rastesteder.

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven² og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3 D) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, jf. § 2 i BEK².

Tabel 1: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand fra anlæg (minimum)	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Bøg på muld (Mandbjerg Skov)	4.133 m mod V	0	0	0
<i>Kategori 2</i>				
Overdrev	10.463 m mod Ø	0	0	0
<i>Kategori 3</i>				
Mose N	640 m mod N	0,1	0,1	0,1

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag a, b og c.

Kategori 1 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængig af kumulationen med andre husdyrbrug, jf. § 26 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 1, der ligger tættest på ejendommen, er en bøg på muld skov, som ligger ca. 4,1 km V for det ansøgte projekt. Skoven modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt, og det vurderes på den baggrund, at skoven og andre kategori 1 naturområder beliggende i større afstand fra ejendommen ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 1 kg N/ha/år, jf. § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det nærmeste naturområde omfattet af husdyrbruglovens kategori 2 er et overdrev, som ligger ca. 10 km Ø for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at overdrevets naturtilstand og andre kategori 2 naturområder beliggende længere fra ejendommen ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

² Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 520 af 01/05/2019

³ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – BEK nr. 1467 af 06/12/2018

Kategori 3 natur

Der kan stilles krav til merdepositionen efter § 36 *stk. 2-5* i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kravet kan dog ikke være under 1 kg N/ha/år jf. § 29 i samme bekendtgørelse.

Det nærmeste naturområde omfattet af husdyrbruglovens kategori 3 er en mose, som ligger ca. 640 m N for anlægget. Mosen modtager, ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk, en øget deposition på 0,1 kg N/ha i forbindelse med etablering af husdyrbruget og en samlet deposition på 0,1 kg N/ha. Se tabel 1. Da mosen modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år, er husdyrbruglovens krav overholdt. Det vurderes på den baggrund, at mosens tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt. Samme vurdering gør sig gældende for de kategori 3 arealer, der er beliggende længere fra anlægget end ovennævnte mose.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens⁴ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsump, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge husdyrbruglovens⁵ § 16a skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Tabel 2: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand fra anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Sø mod V (§ 3)	466 m mod V	0,2	0,2	0,2

Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag d.

Det nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområde, som ikke er kategoriseret natur, er et vandhul, som ligger ca. 466 m V for anlægget. Vandhullet modtager, ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk, en øget deposition på 0,2 kg N/ha i forbindelse med nyanlægget. Mange søer og vandhuller er eutrofieret som følge af næringstilførsel fra andre kilder, og på den baggrund er der ikke fastsat en tålegrænse. Baggrundsbelastningen i området er på ca. 17 kg N/ha/år. Vandhullet er i dag omgivet af dyrket mark på alle sider og må formodes at være påvirket med næringsstoffer fra de omliggende arealer. På baggrund af dette, vurderes det, at en merdeposition på 0,2 kg N/ha er forsvindende lille i forhold til baggrundsbelastningen og overfladeafstrømningens N-bidrag og vil derfor ikke medføre en ændring af vandhullets naturtilstand.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen⁶ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes ramsarområder, fuglebeskyttelsesområder og habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven:

⁴ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 240 af 13/03/2019

⁵ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 520 af 01/05/2019

⁶ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – BEK nr. 1595 af 06/12/2018

§ 6, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 10, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier

Tabel 3: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
Mandbjerg Skov	4,1 km mod V

Natura 2000

Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på bilag e.

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 106 Mandbjerg Skov, som omfatter habitatområde H201. Natura 2000-området ligger ca. 4,1 km V for anlægget. Se tabel 3.

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række naturtyper og arter. Listen over disse naturtyper og arter kaldes områdets udpegningsgrundlag. Udpegningsgrundlaget er ikke nærmere beskrevet her, da totaldepositionen ved de nærmest liggende habitatnaturområder (se afsnittet omkring kategori 1 natur ovenfor) overholder beskyttelsesniveauet, vurderes at være uden betydning og derfor ikke vil ændre de udpegede habitatområders tilstand i negativ retning.

Bilag IV arter

Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på bilag e.

I det følgende vurderes forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget.

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

I området omkring anlægget findes der flere naturlige mindre søer, men der er ikke registreret nogen padder indenfor 1.000 meter fra ejendommen.

Da søerne i området omkring anlægget som følge af projektet bliver påvirket af en merdeposition af ammoniak og en totaldeposition mindre end 1 kg N/ha/år, er der ifølge DMU notat af 26/06 2005 ingen målbar ændring af § 3 natur. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt af ammoniak fra anlægget.

Andre bilag IV-arter

Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus, samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens, odderens, snæblens eller marsvinets udbredelsesområde. Birkemus registrerede udbredelsesområde findes midt i Haderslev Kommune, odder og snæbel findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer, og marsvin findes i Lillebælt.

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter, som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn, kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter, som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer, kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

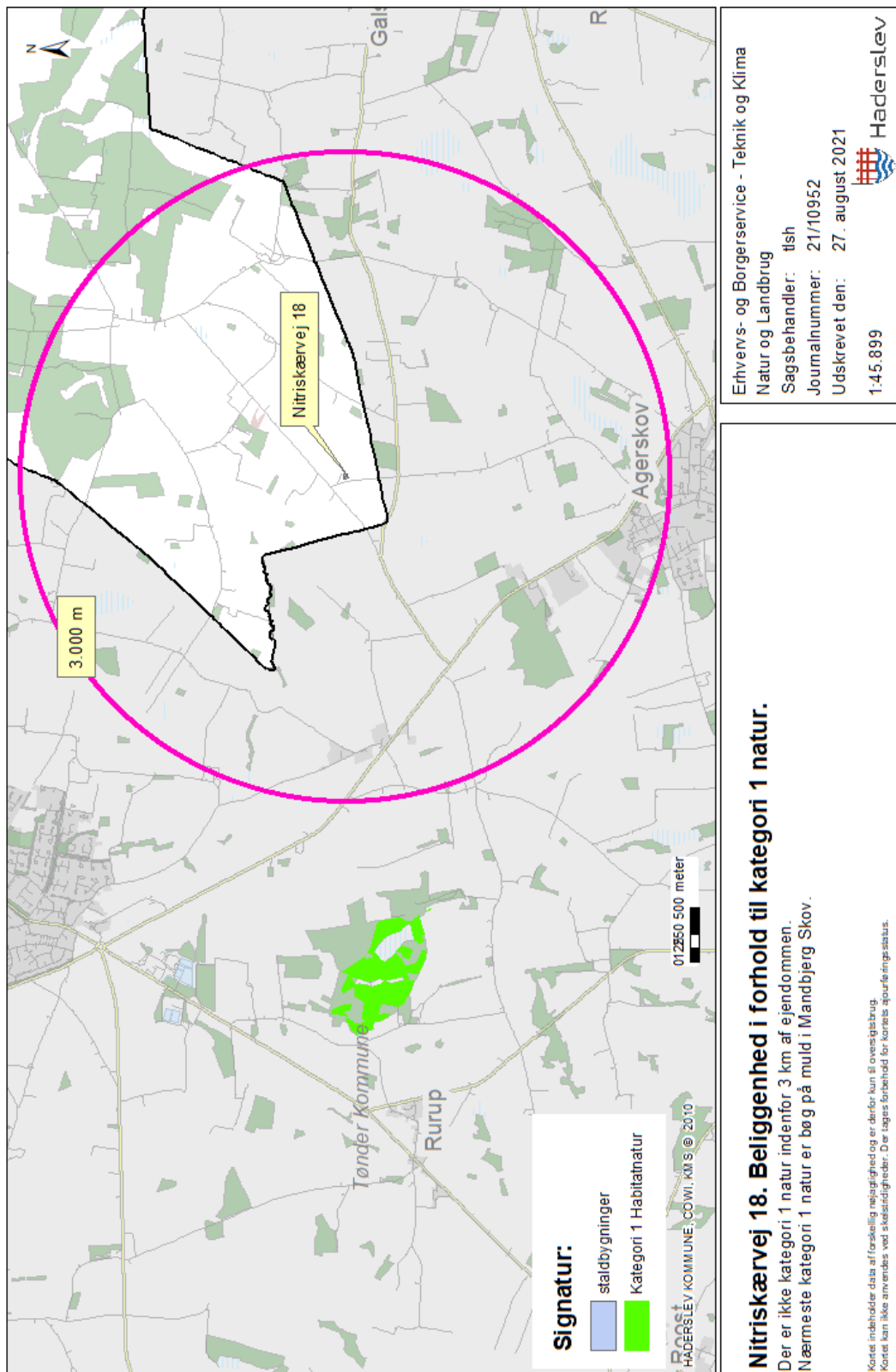
Projektet indebærer ikke ændringer på de ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændrer på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at

yngle- og rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt som følge af det ansøgte på ejendommen.

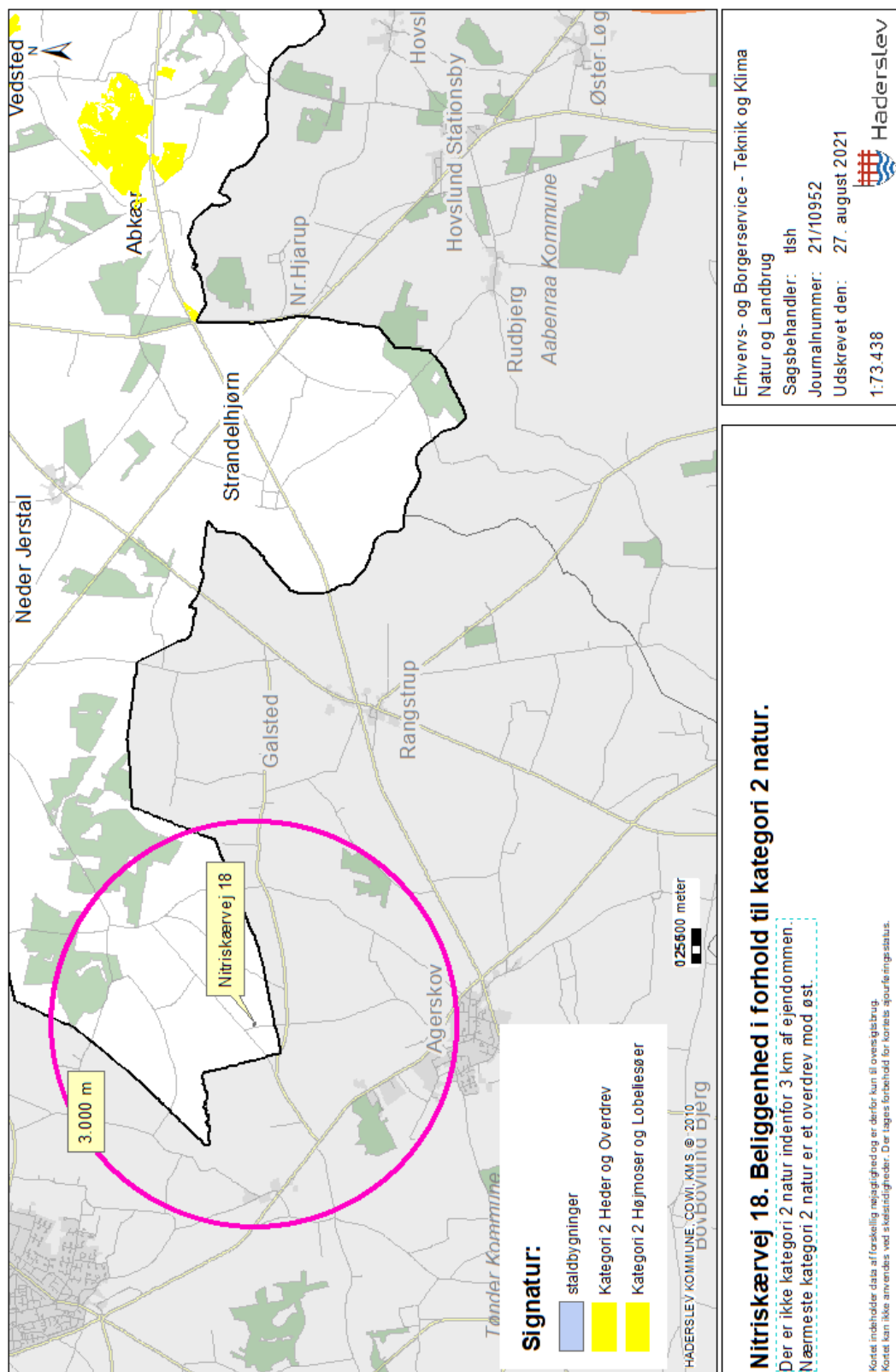
Samlet set vurderes ammoniakdepositionen fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdepositionen eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

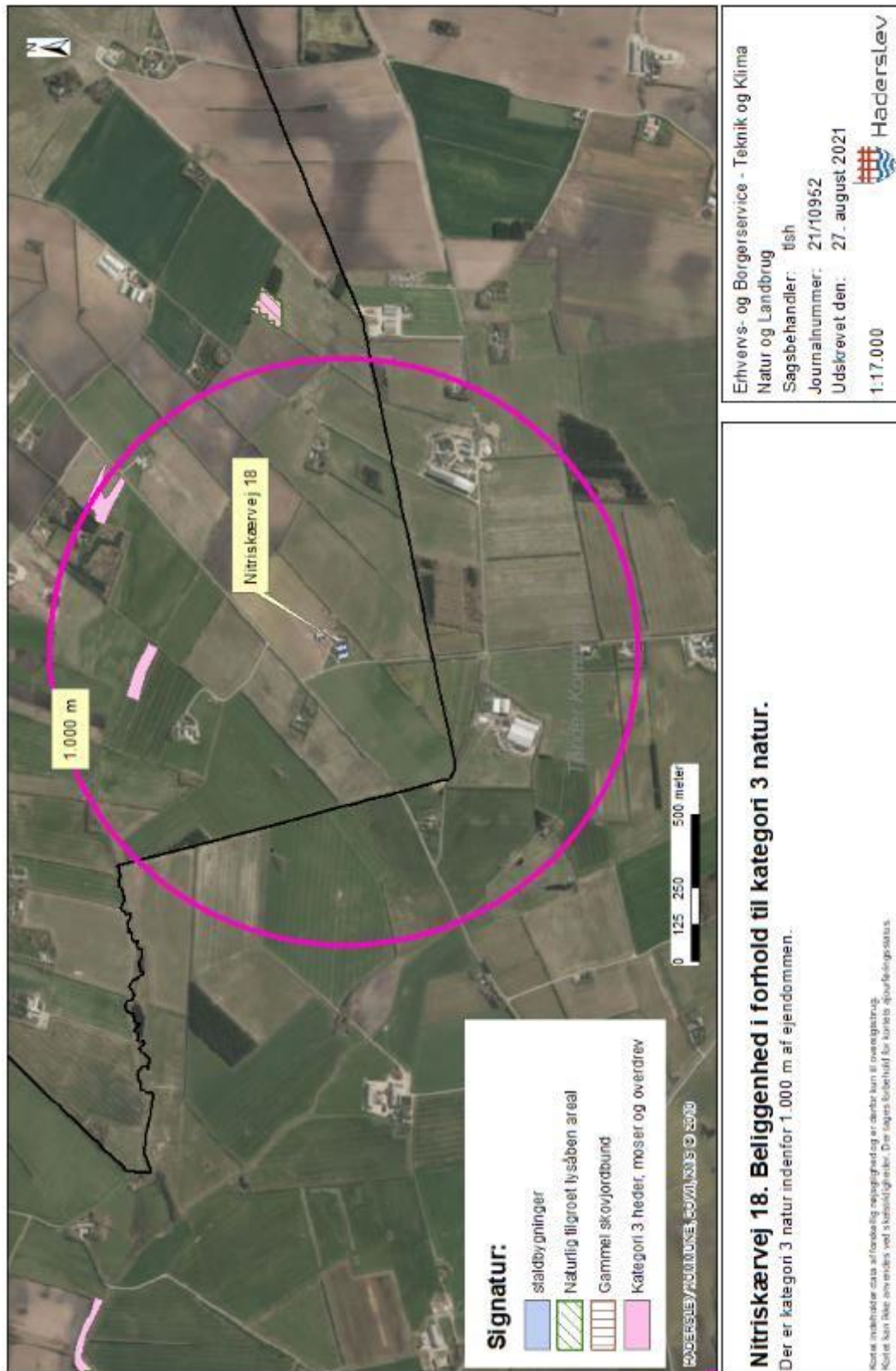
Bilag a – Kort over kategori 1 natur ved anlæg

Bilag b – Kort over kategori 2 natur ved anlæg

Bilag c – Kort over kategori 3 natur ved anlæg

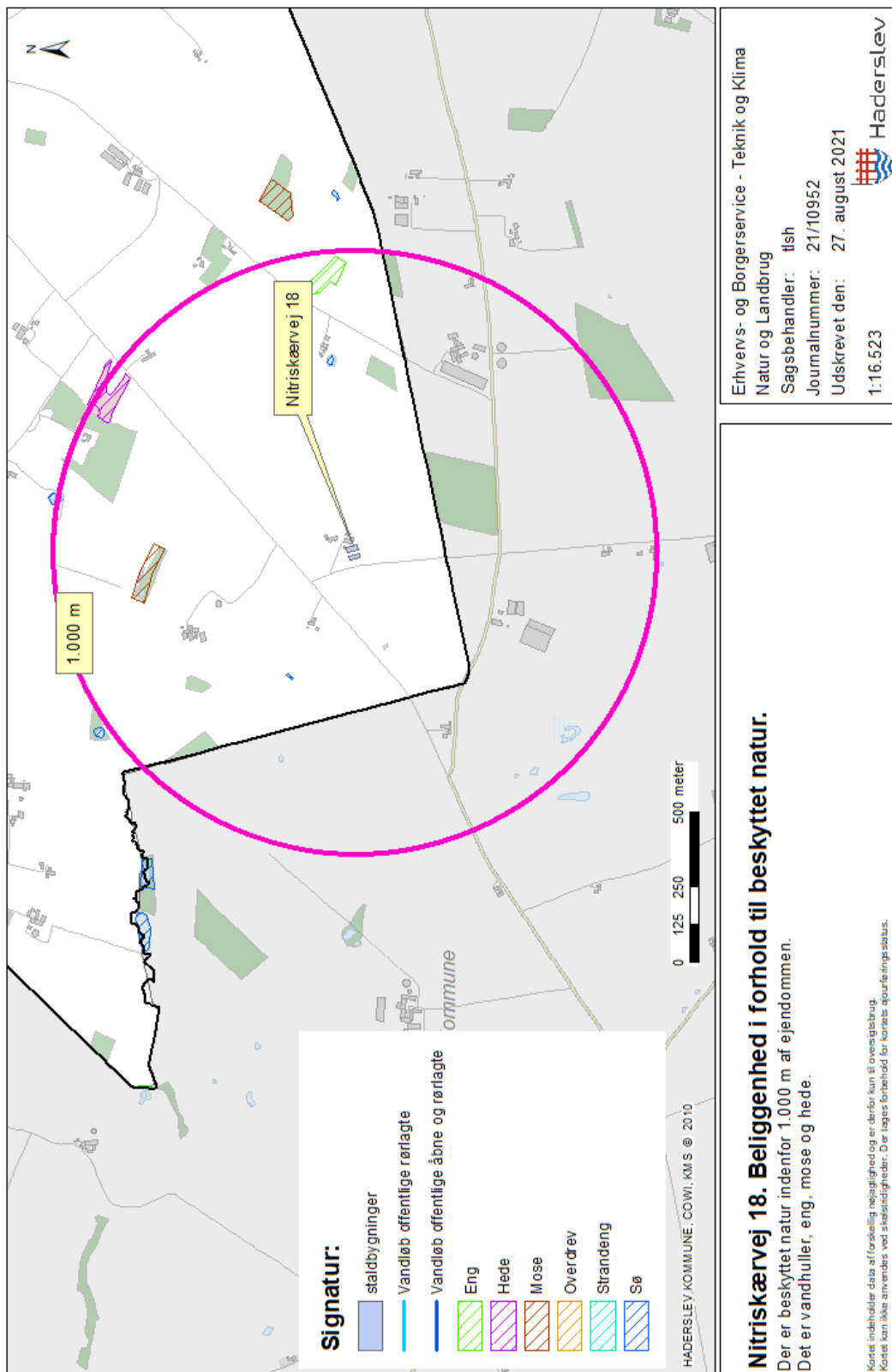

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Klima
 Natur og Landbrug
 Sagsbehandler: tish
 Journalnummer: 21/10952
 Udstrevet den: 27. august 2021
 1:17.000

Nitriskærvej 18. Beliggenhed i forhold til kategori 3 natur.
 Der er kategori 3 natur indenfor 1.000 m af ejendommen.

Korte indikerer area af forskellig naturtyper og er derfor kun til orientering. Kortet kan ikke anvendes ved stadsplanlægning. Der søges forbeholdt for urrets afviklingsstatus.

Bilag d – Kort over § 3 natur ved anlæg

Bilag e - Kort over Natura 2000 og bilag IV forekomster ved anlæg

